

A. WAT IS PLEEGZORG?

1. Wat is pleegzorg?

Sommige kinderen, jongeren of volwassenen kunnen tijdelijk niet meer thuis wonen. Soms gaan ze naar een pleeggezin. Pleegouders zijn vrijwilligers die iemand opvangen in hun leefomgeving.

2. Waarom kiezen voor pleegzorg als iemand niet thuis kan wonen?

Pleegzorg is zorg vanuit het leven van iedere dag. Het gewone leven vormt de kracht van pleegzorg. Voor veel pleegkinderen en pleeggasten is dit een goede oplossing: zij vinden in hun pleeggezin geborgenheid, warmte, een kader, een sociaal netwerk, ...

Daarnaast is pleegzorg ook er zingevend voor pleegouders. Veel pleegouders vinden pleegzorg daarom alleen al de moeite waard.

3. Wat zijn de nadelen van pleegzorg?

Niet iedereen die niet thuis of zelfstandig kan wonen, in geholpen met pleegzorg. In pleegzorg moet je je immers kunnen aanpassen aan het gezinsleven van het pleeggezin. Voor sommigen is de druk van de gezinsrelaties, de nabijheid van andere mensen te bedreigend of te belastend. Het is dan ook goed dat er naast pleegzorg andere opvangmogelijkheden bestaan.

4. Bestaan er soorten pleegzorg?

Pleegzorg kan zeer veel verschillende vormen aannemen.

Pleegzorg kan variëren in duur: pleegzorg voor enkele jaren (perspectiefzoekende pleegzorg) of voor langere tijd (perspectiefbiedende pleegzorg). Pleegzorg kan vrijwillig zijn of opgelegd worden door de jeugdrechtbank.

Pleegzorg kan ook verschillen naar de band die pleegouders hebben met hun pleegkind of pleeggast. Pleegzorg waarbij de pleegouders zorgen voor een familielid (een klein kind, een broer of een zus, neef of nicht) noemen we familiale pleegzorg. Pleegzorg waarbij pleegouders zorgen voor iemand uit hun omgeving (een buurkind, een leerling op school, ...) noemen we sociale

netwerkpleegzorg. Als de pleegouders op voorhand hun pleegkind of pleeggast niet kenden spreken we van bestandspleegzorg.

En pleegzorg kan ook verschillen naargelang de overheid die subsidieert. In pleegzorg kennen we verschillende pleegzorgsectoren: Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de Bijzondere Jeugdbijstand, Kind en Gezin. Onze dienst is een dienst voor pleegzorg voor personen met een handicap. Personen met een handicap kunnen terecht bij diensten voor pleegzorg erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap.

5. Hoe lang duurt pleegzorg?

Pleegzorg duurt zo lang als nodig is. Meestal is dat tot de problemen die zich in het oorspronkelijke gezin of in het sociale netwerk stelden verholpen zijn. Het gebeurt ook dat de problemen nooit helemaal opgelost raken. Dan kan het pleegkind of de pleeggast in het pleeggezin blijven. Heel wat pleegzorgsituaties zitten daar middenin en duren maar enkele jaren.

6. Wat is verschil tussen pleegzorg en adoptie?

Pleegouders worden nooit 'ouders' in de volle zin van het woord. Bij adoptie is dat wel het geval: daar wordt de juridische band tussen een ouder en zijn kind volledig verbroken. Adoptie installeert dus een volwaardig ouderschap tussen adoptiefouders en de geadopteerde. Daarbij horen bijvoorbeeld het volledige ouderlijke gezag en het erfrecht. In pleegzorg blijven de 'ouders' de 'ouders'.

7. Wat gebeurt er als een pleegzorgsituatie fout loopt?

Het is niet altijd duidelijk wanneer een pleegzorgsituatie fout begint te lopen? Daarom is het heel belangrijk dat er vlot overleg en een goede samenwerking is tussen de pleegouders en de dienst voor pleegzorg. En het is ook goed voor het kind als het contact tussen de pleegouders en de ouders goed loopt. Als de problemen echt niet meer binnen het pleeggezin op te lossen zijn, wordt er naar extra begeleiding of een alternatieve opvang uitgekeken. Dat kan betekenen dat er beslist wordt dat de pleegzorgsituatie moet stoppen.

8. Wat gebeurt er met het pleegkind of de pleeggast na de pleegzorg?

Wat er met de pleeggast of het pleegkind gebeurt na de pleegzorg hangt veel sterk samen met hun situatie. Veel kinderen of jongeren gaan na een verblijf in een pleeggezin terug thuis wonen, anderen gaan naar een tehuis. Pleegkinderen die bij hun pleegouders groot geworden zijn, kunnen net als andere kinderen gewoon uitvliegen en zelfstandig gaan wonen. Volwassenen pleeggasten hebben min of meer dezelfde keuze: naar een tehuis gaan of zelfstandig wonen, al dan niet met begeleiding.

9. Hoeveel pleegzorg is er in Vlaanderen?

Er zijn zeer veel mensen die op een gegeven moment of voor een tijdje zorg opnemen voor een kind of een volwassene met een handicap, zonder dat er dienst voor pleegzorg bij betrokken is. Eigenlijk is dat ook pleegzorg. Maar daar bestaan geen cijfers over.

De juiste cijfergegevens zijn te vinden op de website van de Federatie Pleegzorg www.pleegzorgvlaanderen.be

10. Bestaat er ook pleegzorg in het buitenland?

Ja, in veel landen bestaat er pleegzorg, zij het dat ieder land zijn eigen accenten legt.

11. Hoe wordt pleegzorg gefinancierd?

De diensten voor pleegzorg worden gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Er zijn drie administraties bij betrokken: het fonds voor Bijzondere Jeugdbijstand, Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en Kind en Gezin. Onze dienst is gefinancierd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

B. OVER PLEEGKINDEREN EN PLEEGGASTEN

12. Wat is een pleegkind en wat is een pleeggast?

Een pleegkind is een minderjarige die in een pleeggezin woont. Een pleeggast is een volwassene die in een pleeggezin woont of zelfstandig woont met ondersteuning van een pleeggezin (WOP of wonen met ondersteuning van een particulier)

13. Wie komt in pleegzorg terecht?

Het natuurlijke sociale netwerk waarover mensen beschikken en waarop ze kunnen terugvallen voor huisvesting, opvoeding, verzorging en intimiteit kan soms heel erg dun, ontoereikend of helemaal weggefallen zijn. Deze mensen kunnen in pleegzorg terecht. Pleegzorg biedt dan een aanvullend of vervangend sociaal netwerk aan.

Bij minderjarige gaat het om kinderen/jongeren waarvan de ouders het op dat ogenblik moeilijk hebben om voor hun kinderen te zorgen (bv. een overbelaste alleenstaande moeder, gezinnen met zware alcohol- of drugsverslaving, gezinnen waarvan de ouders op dat ogenblik spoorloos zijn, gezinnen die het moeilijk hebben om hun kind met beperking op te vangen,...). Bij volwassenen gaat het om mensen met een handicap.

14. Zijn pleegkinderen of pleeggasten moeilijk?

Dit kan, maar hoeft niet.

Er kunnen zich in het leven mensen echter omstandigheden voordoen waardoor mensen beroep moeten doen op hulp. Pleegkinderen of pleeggasten hebben dan ook alvast één ding gemeen: zonder georganiseerde hulp van anderen gaat het niet.

Dat wil daarom niet altijd zeggen dat pleegkinderen en pleeggasten altijd en overal moeilijk zijn. Maar het is zeker niet uitgesloten. Vooral bij kinderen die niet bij hun ouders kunnen wonen, kan de situatie waaruit ze komen hen erg gekwetst hebben. Daardoor alleen al kan hun gedrag niet evident zijn. Dat is één van de vele redenen waarom de ondersteuning van een dienst voor pleegzorg

geen luxe is. Op die manier wordt er dikwijls een goede oplossing gevonden. Als de situatie onhoudbaar wordt voor het pleeggezin of voor het pleegkind of de pleeggast, dan wordt er gezocht naar een beter alternatief.

C. OVER PLEEGOUDER WORDEN

15. Kan iedereen pleegouder worden?

Wettelijk gezien zijn er maar weinig minimumvoorwaarden om pleegouder te worden. De diensten voor pleegzorg laten hun kandidaat-pleegouders wel een selectieprocedure volgen. Zij gaan na of zij geschikte pleegouders zouden zijn. In de praktijk kan dus niet iedereen zomaar pleegouder worden.

16. Wie bepaalt of ik pleegouder kan worden?

Op het einde van de selectie beslist de dienst voor pleegzorg of zij wenst samen te werken met een kandidaat-pleeggezin. Maar ook de kandidaat-pleegouder kunnen beslissen of ze wel met die dienst willen samenwerken.

17. Moet ik een opleiding volgen om pleegouder te worden?

De (meeste) diensten bieden vorming aan pleegouders aan, hetzij tijdens de selectie, hetzij tijdens hun opdracht als pleegouder.

Maar bij alle diensten leer je wat pleegzorg is, met welke situaties je kan geconfronteerd worden en hoe je er moet mee omgaan, wat de achterliggende problemen van pleegkinderen en pleeggasten kunnen zijn, hoe je met ouders omgaat, hoe de administratie in elkaar zit, ...

18. Hoe lang duurt het voor ik pleegouder kan worden?

Als je contact hebt genomen met een dienst voor pleegzorg, kan de selectieprocedure starten. Voorbereiding en selectie kunnen enkele maanden in beslag nemen. Wanneer een pleeggezin geselecteerd is, moet je alleen nog wachten op de eerste pleegzorgvraag. Of dat snel gaat, of integendeel maanden duurt, hangt af van je profiel als pleegouder en van de vragen die de dienst voor pleegzorg op een moment krijgt.

19. Kan ik eerst kennismaken voor de pleegzorg echt begint?

De begeleider van de dienst voor pleegzorg stelt eerst de pleegzorgvraag aan jou voor. Indien jullie dan beslissen om verder te gaan, volgt er een kennismaking en dikwijls ook een proefperiode met het pleegkind en zijn ouders of de pleeggast. Ook daar kun je beslissen of je ermee doorgaat of niet.

20. Wat moet ik doen als ik pleegouder wil worden?

Kandidaat-pleegouders nemen best (telefonisch) contact op met onze dienst voor pleegzorg. De contactgegevens zijn te vinden op de webstek bij de webpagina "contact".

Vanaf 1 januari 2009 zal de selectie gebeuren door een gemeenschappelijk pleegzorgpunt van alle diensten voor pleegzorg werkzaam binnen de provincie West-Vlaanderen (www.pleegzorgpuntwestvlaanderen.be)

21. Moet mijn pleegkind/gast een aparte slaapkamer hebben?

Een aparte slaapkamer op zich is geen absolute noodzaak. Maar toch dit: ook voor pleegkinderen/gasten kan het soms praktisch zijn dat het pleegkind – de pleeggast zichzelf kan afzonderen.

22. Moet ik mijn pleegkind opvoeden zoals mijn eigen kinderen?

Voor heel veel zaken zal de opvoeding van eigen kinderen en pleegkinderen op elkaar lijken. Je leeft tenslotte met zijn allen in datzelfde gezin. Maar pleegkinderen hebben een andere geschiedenis dan de eigen kinderen. Daarom zal de aanpak van de pleegkinderen nooit helemaal dezelfde kunnen zijn als die van de eigen kinderen. Als de reden voor de verschillende aanpak duidelijk is voor kinderen en pleegkinderen, hebben die daar meestal weinig problemen mee.

23. Hoe zullen kinderen uit de buurt, in mijn familie of op school reageren op een pleegkind?

Kinderen uit de buurt, in je familie of op school stellen zich soms wel vragen over pleegzorg. Om wilde verhalen te vermijden kan het goed zijn om de leerkrachte, maar ook goede burens of de ouders van de vriendjes wat te vertellen over de speciale situatie van het pleegkind. Misschien komt er op school een les over pleegzorg, of kunnen de ouders thuis met hun kinderen eventuele 'indianenverhalen' bijstellen.

Toch moet je hier voorzichtig mee zijn. Veel pleegkinderen willen in de eerste plaats gewoon zijn. Zij willen ten allen prijzen vermijden om weer in een apart hokje gestopt te worden. Als ze er klaar voor zijn zullen ze zelf hun verhaal doen aan wie ze ervoor uitkiezen. Vergeet ook niet dat pleegouders onderworpen zijn aan het beroepsgeheim.

24. Hebben pleegouders iets te zeggen over de situatie van hun pleegkind?

Pleegouders hebben regelmatig contact van de pleegzorgbegeleider. Tijdens die gesprekken geeft de begeleider de nodige informatie over de situatie van het kind en de te verwachten evolutie. De begeleider zal ook luisteren naar de wensen en opmerkingen van de pleegouders. Tijdens die contacten wordt veel opgelost.

25. Wat gebeurt er met een pleegkind/pleeggast als er iets ergs gebeurt in het pleeggezin: een overlijden, een erge ziekte of een ongeval?

Ook in een pleeggezin kunnen zich erge dingen voordoen. Dit betekent niet dat de pleegzorgsituatie automatisch stopt. De dienst voor pleegzorg zal samen met het pleeggezin nagaan of de pleegzorgsituatie vol te houden is. Het belang van het pleegkind of de pleeggast is daarbij de centrale focus. Het is dus van belang de pleegzorgbegeleider op de hoogte te brengen.

26. Kan ik mijn pleegkind/gast nog zien als de pleegzorgsituatie gestopt is?

Niet altijd. Het is natuurlijk leuk als het pleegkind/de pleeggast nog contact onderhoudt met het pleeggezin als ze er niet meer wonen.

27. Kan ik contact opnemen met andere pleegouders?

De meeste diensten voor pleegzorg organiseren ontmoeting- en vormingsdagen waar pleegouders elkaar kunnen leren kennen.

Wil je met pleegouders van andere diensten praten, neem dan contact op met de V.V.P., de Vlaamse Vereniging van Pleegouders, Wipstraat 24, 2920 Kalmthout

Er is ook per provincie een "pleegouderpunt".

Zie webstek van de Federatie Pleegzorg, www.pleegzorgvlaanderen.be.

Binnen onze dienst is er regelmatig een vormingsaanbod.

Zie deze webstek bij webpagina "activiteiten", onderdeel 'vorming'

D. OVER PLEEGOUDER ZIJN

28. Noemt mijn pleegkind mij mama of papa?

Vooraf kleine kinderen willen graag mama of papa zeggen. Pleegouders tonen de pleegkinderen dat ze respect hebben voor de afkomst van het pleegkind, door met de ouders af te spreken hoe de pleegkinderen hen mogen aanspreken.

Meestal is er een onderscheid tussen de wijze waarop pleegkinderen hun ouders, dan wel hun pleegouders aanspreken.

29. Moet ik het rapport ondertekenen van mijn pleegkind?

Ja. Een pleegouder neemt de materiële bewaring van het kind op zich. Daarbij hoort het ondertekenen van het schoolrapport.

Maar de ouders blijven op de hoogte van de schoolse evolutie van hun kind. Zij voelen zich op die manier ook in hun ouderrol erkend. Pleegouders kunnen het rapport meegeven met het kind, wanneer het kind op bezoek gaat bij zijn ouders.

30. Moet ik voor mijn pleegkind naar het oudercontact op school?

Natuurlijk kan een oudercontact veel verhelderen, en dit niet alleen met betrekking tot de schoolresultaten. Een oudercontact kan ook helpen als de leerkracht bijzondere vragen heeft over het pleegkind of over pleegzorg. Er zijn ook pleegouders die de ouders mee uitnodigen naar oudercontacten.

31. Kan ik mijn pleegkind naar de jeugdbeweging of naar een sportclub sturen?

Ja. Het is alleen niet altijd eenvoudig om weekend- en avondactiviteiten voor het pleegkind te organiseren. Vaak zijn de bezoeken van en aan hun ouders hiervoor een obstakel. Maar wanneer het kan is een vrijetijdsbesteding zeker aan te raden. Het helpt het pleegkind zich in zijn (nieuwe) omgeving te integreren.

32. Kan ik met mijn pleegkind naar de kapper?

Ja, in principe mag dat als de ouders het daarmee eens zijn. Kapper en kledij, het zijn afspraken waar vlug iets mis mee is tussen ouders en pleegouders. Daarom worden er hierover best afspraken gemaakt bij het begin van de pleegzorgsituatie.

33. Mijn pleegkind/gast heeft een andere godsdienst. Hoe ga ik hiermee om?

Als het pleegkind een andere levensbeschouwing of godsdienst heeft, is dat waarschijnlijk omdat jullie tijdens de voorbereiding op pleegzorg geen bezwaar gemaakt hebben tegen die godsdienst. Het betekent wel dat je rekening moet houden dat het pleegkind zijn godsdienst kan beleven. Dat kan gaan over respect voor gebedsmomenten of over voedingsvoorschriften, of nog andere zaken. Maar het betekent helemaal niet dat je jouw eigen levensbeschouwelijke overtuiging moet gaan aanpassen.

34. Mijn pleegkind of pleeggast wordt ziek: wat nu?

Een zieke is iemand in nood die moet geholpen worden. Onmiddellijk naar de dokter dus. Meestal is dat de huisarts van het pleeggezin. Voor ingrijpende medische handelingen, bv. Operaties onder verdoving, is er altijd toestemming nodig, hetzij van de ouders, hetzij van de jeugdrechter. Bij hoogdringende ingrepen is het de behandelde arts die de beslissing neemt.

35. Een dokter heeft beroepsgeheim, hebben pleegouders dat ook?

Pleegouders zijn vrijwillige medewerkers van de diensten voor pleegzorg. Daarom zijn ze ook door het beroepsgeheim gebonden. Dat wil zeggen dat pleegouders discreet moeten omgaan met de informatie die zij verkrijgen over het pleegkind, zijn/haar familie en zijn/haar geschiedenis.

36. Moet ik als pleegouder een advocaat nemen?

Neen, dat is niet nodig. Voor de meeste juridische vragen kan de pleegouder bij de pleegzorgbegeleider terecht.

37. Ben ik als pleegouder mee verantwoordelijk voor de daden van mijn pleegkind of als het schade aanricht?

Neen. De ouders van de minderjarige pleegkinderen blijven burgerlijk aansprakelijk voor hun kind. Het is slechts bij een persoonlijke fout dat zij aansprakelijk kunnen gesteld worden. Dat moet door een rechtbank vastgesteld worden en is zeer uitzonderlijk.

38. Wat moet ik doen als mijn pleegkind schulden maakt?

Bespreek dit probleem, net als alle andere problemen, met je pleegzorgbegeleider. Samen kunnen jullie aan oplossingen werken.

39. Wat moet ik doen als mijn pleegkind wegloopt?

Waarschuw onmiddellijk de dienst voor pleegzorg. Zij kunnen dan eventueel de politie en de ouders verwittigen. Afhankelijk van vooraf gemaakte afspraken of als de pleegzorgbegeleider niet kan bereikt worden, kunnen pleegouders zelf de politie en de ouders verwittigen.

E. OVER OUDERS

40. Wie zijn de ouders van het pleegkind: de (eigen) ouders of de pleegouders?

De ouders zijn en blijven de ouders van een pleegkind.

De ouders behouden het ouderlijk gezag in zijn volle juridische betekenis van het woord.

Bovendien ervaart iedereen die betrokken is in pleegzorg dat de band van een kind met zijn/haar ouders onverbreekelijk is, hoe moeilijk de situatie ook is of geweest is. Kinderen blijven loyaal tov. hun ouders zelfs na mishandeling of verwaarlozing. Dat is trouwens ook iets wat men bij adopties vaststelt. Veel adoptiekinderen willen bijvoorbeeld weten wie hun moeder was.

Om al die redenen zijn en blijven de ouders de ouders van de pleegkinderen. In pleegzorg noemen we de ouders dan ook gewoon 'de ouders', en niet de natuurlijke of de biologische ouders.

Pleegouders nemen wel een aantal taken over van de ouders: zij zorgen voor de dagelijkse opvoeding van hun pleegkinderen. En dat is heel wat. Zij hechten zich ook aan hun pleegkind. En dat is voor het welzijn van het pleegkind dan weer van groot belang. Maar pleegouders moeten goed beseffen dat zij nooit de ouders kunnen vervangen of doen vergeten. Pleegouders moeten dan ook leren omgaan met het mogelijk 'verlies' van hun pleegkind als het terug naar huis gaat of als het elders gaat wonen. Vorming, ervaring en de steun van de dienst voor pleegzorg zijn hierbij een grote hulp.

41. Welke problemen heeft een gezin waarvan een kind bij pleegouders woont?

De problemen van het ouderlijke gezin kunnen heel verscheiden zijn. Meestal gaat het over problemen op meerdere levensdomeinen (alleenstaande ouder, echtscheiding, psychische problemen, minderbegaafdheid, kansarmoede, verslaving, financiële en gezondheidsproblemen, te krappe of ongezonde huisvesting, werkloosheid, schulden, slechte opleiding).

42. Hoe reageren ouders als hun kind bij pleegouders gaat wonen?

Er zijn weinig ouders die echt kiezen om hun kind in een pleeggezin te plaatsen. Er was altijd eerst een moeilijke situatie die maakt dat zij op het ogenblik niet voor hun kinderen konden zorgen. Daarom is pleegzorg nooit een echte keuze. Ouders kunnen het erg moeilijk hebben als ze zien dat hun kind in een pleeggezin woont waar alles 'beter' is dan wat zij hun kind konden bieden. Maar wanneer ouders merken dat pleegouders niet in hun plaats willen treden, dat zij ook betrokken worden bij beslissingen over hun kinderen (de haarsnit, de school, ...) is het dikste ijs meestal gebroken. Toch moet je er rekening mee houden dat de relatie tussen pleegouders en ouders niet altijd zo eenvoudig is. De begeleiding/tussenkomst van de dienst voor pleegzorg is daarbij belangrijk.

43. Moeten ouders betalen als hun kind in een pleeggezin woont?

In het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap betalen alleen volwassen pleeggasten een persoonlijke bijdrage.

44. Moeten pleegouders contact hebben met de familie van hun pleegkind?

Pleegouders zorgen in eerste instantie voor het pleegkind. Naarmate de familie van het pleegkind belangrijker is, kan het zijn dat de pleegouders ook met hen contact hebben.

45. Hoe ga is als pleegouders het best om met ouders?

Door hen ook effectief als ouder van hun kind te benaderen. Samen met de ouders hebben pleegouders de taak om voor de opvoeding van het kind in te staan. Pleegzorg loopt het best als ze dat in onderlinge afspraak doen. Maar dat lukt niet altijd.

46. Kunnen de ouders het pleegkind of de pleeggast zomaar komen weghalen?

Ja, tenzij bij plaatsingen waar de jeugdrechter beslist. In de praktijk gebeurt dat niet vaak. Meestal wordt het einde van een plaatsing goed voorbereid. Het komt echter wel voor dat een kind onverwacht moet verhuizen. Dikwijls is dat wanneer er een conflict is tussen de ouders en de pleegouders.

47. Wat als de ouders of familie van mijn pleegkind onverwachts voor de deur staan?

Meestal is er vooraf met de begeleider en met de ouders een bezoekenregeling afgesproken. Als dit niet zo is of wanneer de ouders zich hier niet aan houden, is het goed je eerst af te vragen waarom ouders of familie van je pleegkind onverwachts voor de deur staan. Misschien missen ze hun kind, of ze zijn boos omdat ze hun kind zo weinig kunnen zien. Of is er nog een andere reden. Pleegouders die de beweegredenen van ouders kunnen inschatten, zijn goed op weg. In ieder geval is paniek een slechte raadgever. Pleegouders kunnen de ouders wel zeggen dat hun bezoek tegen de afspraak is en dat de pleezorgbegeleider hier met hen over zal praten.

48. Wat moet ik doen als mijn pleegkind zelf geen contact wil met zijn/haar ouders? Moet ik hem/haar dan dwingen?

Ook hier hangt alles weer samen met de concrete situatie. Ook een kind dat geen contact met zijn ouders wil, heeft hier redenen voor. Als de pleezorgbegeleider op de hoogte is, kan samen naar een oplossing gezocht worden. Maar het komt niet altijd tot een echte oplossing. Ouders kunnen het contact met hun kind blijven opeisen. Alleen de jeugdrechter kan dat, indien nodig, verhinderen.

F. OVER DE EIGEN KINDEREN

49. Hoe moet ik mijn eigen kinderen voorbereiden op de komst van een pleegking/gast?

Tijdens de selectie zijn er meestal meerdere momenten waarbij de eigen kinderen mee betrokken worden in de voorbereiding op pleegzorg. Er bestaat ook lectuur voor kinderen over pleegzorg. Zie ook in deze webstek bij de webpagina "bibliotheek".

En tenslotte kun je samen met de begeleider naar goede manieren zoeken om je kinderen voor te bereiden op een pleegbroer of pleegzus. Vergeet daarbij niet dat pleegzorg beter lukt als ook de eigen kinderen hun zeg gehad hebben. Zij worden of ze het nu willen of niet zeer intensief met hun pleegbroer of pleegzus geconfronteerd. Zij moeten niet alleen de aandacht van hun ouders met anderen delen, maar zij worden bijna vanzelfsprekend de eerste speelkameraadjes, diegene die de introductie op de speelplaats 'verzorgt', ... Anderzijds leert je eigen kind ook zijn eigen situatie te waarderen en begrip op te brengen voor mensen die het moeilijker hebben.

50. Is pleegzorg een verrijking voor mijn kinderen?

Pleegzorg betekent in ieder geval dat je eigen kinderen leren omgaan met kinderen die anders zijn opgegroeid dan zijzelf. Op termijn leren ze hun eigen situatie en de mogelijkheden die ze eruit putten te waarderen en ze leren in het algemeen begrip op te brengen voor mensen die het moeilijker hebben. Dat allemaal vanzelfsprekend als zij op aangepaste manier betrokken worden bij de hele pleegzorgsituatie en er goed op voorbereid worden.

F. OVER DE FINANCIEN EN DE ADMINISTRATIE

51. Aan pleegzorg doen kost geld: krijg ik daar een vergoeding voor?

Ja. Elke pleegouder krijgt per dag een onkostenvergoeding. De juiste bedragen vind je op www.pleegzorgvlaanderen.be

52. Zijn pleegkinderen ten laste van de pleegouders?

In de Bijzondere Jeugdbijstand en in het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap is dat zo. Elk pleegkind dat op 1 januari van het betreffende inkomstenjaar in het pleeggezin verbleef en de pleeggasten zonder eigen inkomen worden voor de inkomstenbelastingen ten lasten van het pleeggezin beschouwd. De pleegouders mogen voor elk pleegkind of pleeggast die aan deze voorwaarde voldoet, de forfaitaire aftrek voor een persoon ten laste doen.

53. Is een pleegkind of een pleeggast verzekerd als ze bij de pleegouders wonen?

De dienst voor pleegzorg raad de pleegouders aan om het verblijf van een pleegkind of een pleeggast in hun familiale verzekeringspolis te laten vermelden. Daarenboven heeft de dienst voor pleegzorg een groepsverzekering die de risico's aan derden dekt. Daaronder valt ook de schade die een pleegkind of een pleeggast aan derden aangericht.

54. Krijg ik kinderbijslag voor het pleegkind of zijn het de ouders?

De regel voor het toekennen van de kinderbijslag is duidelijk: de kinderbijslag komt toe aan diegene die de dagelijkse zorg voor het kind draagt. Meestal zijn dat de ouders. Voor de berekening van de kinderbijslag wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind en de rangorde in het gezin. Er zijn wel verschillen in de bedragen als het gaat om een werknemer dan wel een zelfstandige.

In pleegzorg worden dezelfde regels toegepast. De dienst voor pleegzorg vraagt de kinderbijslag aan voor de pleegouders. Het is de pleegmoeder of de alleenstaande pleegvader die de kinderbijslag krijgt. Voor de berekening van het bedrag krijgt het pleegkind de rang in het gezin volgens zijn leeftijd. Het pleegkind heeft net als andere kinderen recht op wezengeld en verhoogde kinderbijslag als het kind met een handicap is.

Sinds begin 2003 krijgen de ouders een zgn. forfaitaire kinderbijslag van ongeveer 50 euro per maand. Op die manier kunnen ouders de kosten voor het bezoek van hun kinderen (verplaatsing, logies, ...) dragen.

55. Wij sparen voor onze eigen kinderen. Moet ik ook voor mijn pleegkinderen sparen?

Ja. Voor kinderen in de Bijzondere Jeugdbijstand spaart de overheid zelf per maand 1/3 van de kinderbijslag voor het pleegkind. Omdat de kinderbijslag verschilt naargelang de rang, de leeftijd en de situatie van het pleegkind kan het gespaarde bedrag nogal uiteenlopen. De pleegkinderen krijgen dat bedrag als ze 18 jaar worden.

Voor kinderen in de zorg voor personen met een handicap spreken de diensten voor pleegzorg met de pleegouders af dat zij 1/3 van de kinderbijslag die zij voor hun pleegkind krijgen sparen.

56. Kan mijn pleegkind/gast van mij erven?

Een pleegkind kan erven van pleegouders als de pleegouders dat bij testament zo bepalen. Pleegkinderen kunnen echter nooit reservataire erfgenamen worden. De eigen kinderen behouden hun volle rechten op de erfenis van hun ouders. Pleegouders kunnen dus hun eigen kinderen niet 'onterven' ten voordele van hun pleegkinderen. De wetgever voorziet in verminderde erfenisrechten wanneer een duurzame band tussen de pleegouders en het pleegkind (drie jaar verblijf) aantoonbaar is.

57. Krijg ik verlof om aan pleegzorg te doen? (pleegzorgverlof)

Ja, dit komt er. Het principe is goedgekeurd, maar moet nog omgezet worden in een KB. De meest actuele informatie vind je op www.pleegzorgvlaanderen.be

G. SAMENWERKEN MET EEN DIENST VOOR PLEEGZORG

58. Wat kan ik als pleegouder of kandidaat-pleegouder verwachten van een dienst voor pleegzorg?

De dienst voor pleegzorg zorgt voor verschillende zaken vóór, tijdens en na de pleegzorgsituatie:

- Werving, selectie, voorbereiding en vorming aan pleegouder en kandidaat-pleegouders
- Contact met verwijzers
- Begeleiding, administratieve hulp en uitbetaling van de onkostenvergoeding tijdens de plaatsing
- Evaluatie van de pleegzorgsituatie
- Afrondende contacten na het einde van een plaatsing, eventueel gevolgd door de voorbereiding van een nieuwe situatie
- Eventueel contacten met andere pleegouders

59. Wie bemiddelt bij conflicten tussen pleegouders en de dienst voor pleegzorg?

Pleegzorg is werken met mensen en mensen hebben soms conflicten. Het conflict proberen uit te praten, het eigen standpunt duidelijk maken en begrip opbrengen voor het standpunt van de andere kan vermijden dat conflicten escaleren. Maar praten alleen help niet altijd. Onze dienst heeft ook een eigen klachtenprocedure. Pleegouders kunnen die inzien en kunnen ernaar handelen.

H. DE OVERHEID EN PLEEGZORG

60. Wat doet de overheid voor pleegzorg?

De overheid subsidieert de diensten voor pleegzorg met inbegrip van de onkostenvergoeding, ze legt de diensten kwaliteitseisen op en ze neemt allerhande maatregelen om de situatie in de pleegzorgsector te verbeteren.

61. Wat is de Jeugdrechtbank?

De jeugdrechtbank is een rechtbank waar de jeugdrechter afdwingbare maatregelen kan nemen ten aanzien van minderjarigen en hun ouders. De jeugdrechter kan dit in drie situaties doen: als de jongere zich in problematische opvoedingssituatie bevindt en ze geen oplossing gevonden wordt in de vrijwillige hulpverlening, als de jongere een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, en als de jongere in een acute crisissituatie bevindt die gevaar oplevert voor zijn ontwikkeling of zijn persoon. In dit laatste kan de jeugdrechter een 45-dagenmaatregel nemen. Pleegzorg is één van de maatregelen die de jeugdrechter kan uitspreken.

62. Wat is het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap?

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap is een Vlaamse overheidsadministratie die de hulpverlening aan personen met een handicap in Vlaanderen en voor de nederlandstaligen in Brussel financiert en controleert. Er zijn 12 diensten voor pleegzorg door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap erkend. Meer informatie op www.vaph.be